

DAN HYLANDER

Text: Olle Berggren Foto: Daniel Askolin

En del känner honom som musiker, andra som låtskrivare. Dan Hylander har gjort musik i över fyrtio år och är nu aktuell med återföreningen av Raj Montana Band och deras nya album Indigo. Vi träffade Dan för en längre pratstund.

Det är nu 40 år sedan första upplagan av Dan Hylander & Raj Montana Band släppte sitt första album och 34 år sedan hela bandet spelade tillsammans. Men Dan har förstås varit med längre än så - han debuterade som tomtennis i Julkalendern, SVT, för 56 år sedan... Under inspelningen av Döende Oskuld (vars omslag pryds av Malmöprofilen Vera Stevens, även känd som Vera Velour) träffade Dan Py Bäckman som under flera år blev hans partner i kärlek och musik. Det betydde flytt till Stockholm där den upplaga av Raj Montana Band som nu återuppstått, tog form. Samma band som var enormt framgångsrika under 80-talet med album som September, Bella Notte och ...om änglar och sjakaler. Vi träffar Dan på Radisson, Östergatan (Malmöns tidigare rockn´roll-hotell och granne med Skt Gertrud där Dan spelat nästan varje sommar under senare år). Dan är som vanligt avspänd, pratsam och numera även i tid till mötet (!). Han har mörka solglasögon när han gör entré men tar av sig dem under intervjun vilket var mer ovanligt under rockstjärneåren då Dan, Py och Montana-bandet dominerade den svenska rockscenen. Nu är ordningen återställd, Dan har just spelat in sitt nya album Indigo och är redo att åter ta plats efter 10 år i boliviansk exil.

Nu är du åter aktuell med Raj Montana Band, nytt album och turné, det var väl ett tag sen sist?

– Ja, vi tog en officiell paus för 34 år sen. Men

det var bara en paus. Vi la aldrig ner bandet. 1997 gjorde vi en reunion som kanske var lite för flashig för oss – det var inte så vi ville göra det.

Var inte det på Sofiero slott i Helsingborg?

– Jo, precis. Det var lite konstigt planerat och det visade sig att det inte alls var vad vi ville. Bra gig och vi hade trevligt, men nej... Så då satte vi reglerna på ett annat sätt.

Men när Raj Montana inte kan spela - delar har turnerat med Gessle och Roxette – har du något annat band som du kan spela med?

– Jag kör med en trio, akustiskt. Jag har fått fram en fantastisk trio som jag jobbar med. Ibland blir det en kvartett, men det är alltid akustiskt.

Först var det du och Ray Montana Band (med "y" och skånska musiker), sen Raj Montana Band (med Py) och därefter Kosmonaut, sen blev det en solokarriär via Sony, och därefter gick du in i rollen som låtskrivare och producent med bland andra Totta Näslund och Ledin. Vilket kapitel i karriären är du inne på nu?

– Tja, kanske kapitel fem, lite osäker där.

För ett par år sedan var du tillbaka på allvar igen som artist – vad var det som fick dig att göra comeback, du hade flyttat och levde ett nytt och annorlunda liv i Bolivia?

– Ja, jag bodde i Bolivia med min fru Alexandra fram till 2016. Så det är inte så många år sen jag flyttade hem. Jag pendlade och var hemma och spelade ibland. Vi gjorde en platta med Orkesterbandet och därefter en liveplatta. Sen blev det stökigt. Jag tyckte det var en bra idé att ha ett band här nere i Skåne – vi spelade mycket i Sydsverige. Men sen så visade det sig att jag var ju inte med i

den sociala gemenskapen, jag var gästartist i mitt eget band. Så då satte jag ihop ett Stockholmsband förra året och så kom de gamla in i bilden igen...

Det var de gamla, som Hammondvirtuosen Hasse Olsson och trummisen Pelle Alsing...

– Ola Johansson (bas) och innan dess hade gitarristen David (Carlson) varit med, men han var i Spanien ett tag, sen kom han tillbaks igen. Som du förstår, det är inte lätt att hålla ordning på det här gänget.

Sen gjorde du en del spelningar med Mats Ronander och Mikael Rickfors...?

– Det är numera enstaka gig med Rickfors. Det var ju mycket förr, men nu är det inte så mycket. Lite gästjobb ibland, men inte så mycket. Men jag spelar en hel del med Petra (Wahlgren) – körflickan som satt här när du kom in, hennes pappa är ju en fantastisk keyboardist. Sen har jag Petras bror på cajon och sång. Så det är väldigt mycket sång.

Vad spelar Petra?

– Fiol och sjunger.

Är hon också från Stockholm?

– Ja. Och hon har ju varit "otrogen" och spelat med Ledin, och det ska hon göra igen i höst.

Men du och Ledin är väl gamla kompisar, ni har jobbat ihop en del?

– Javisst. Och vi snor friskt av varann, hehe.

Så var det väl även med Jannike Stenlund som tidigare spelade fiol med dig och som Hasse Kvinnaböske tog hand om sen?

»...så visade det sig att jag var ju inte med i den sociala gemenskapen, jag var gästartist i mitt eget band.«

– Just det. Men då hade jag redan jobbat med Petra tillsammans med Rickfors och Ronander så det var ju en enkel transformation.

Vilket år flyttade du till Bolivia?

– Det var 2006 som vi flyttade men vi hade varit där tidigare.

Hur kom det sig att du och din fru Alexandra flyttade dit?

– Mina svärföräldrar började komma till åren. Vi har lite hus och egendom där nere, så jag var tvungen att åka ner och ta hand om det. Plus att jag kände att det skulle vara skönt att komma bort från Sverige. Och det var det.

– Första året var vi där ett år och då klippte vi nästan helt med Sverige. Sen började jag ta jobb i perioder och flög hem för att spela.

Var familjen kvar där nere då?

– Ja, bitvis. Barnen var... jag har två barn, jag och Alexandra har en son tillsammans. Så grabben gick ett år i skolan i Sydamerika, sen ville han gå i skola i Sverige, han kom in på Adolf Fredriks musikklasser och det tyckte vi var så pass viktigt så då fick vi lösa det.

Har han rösten efter pappa?

– Ja, men han är mycket bättre, faktiskt, så det har gått bra. Han är jätteduktig.

Då kanske han börjar i Montana-kören framöver...?

– Han har varit med i Kungsholmens kammarkör – en av landets bästa körer. Har tävlat i VM och kom till semifinal, så det är...

Vad heter pojken?

– Aron. Han är 20 nu.

Hur tillbringade du dagarna i Bolivia?

– Jag skrev ju mycket låtar, mycket av det som finns på nya plattan Indigo, är låtar som samlats ihop under den här perioden.

Blev du på nåt sätt inspirerad av kulturen där?

– Inte musikaliskt det vill jag inte påstå.

Jackson Browne, Warren Zevon och 70-talets country/rockartister i södra Kalifornien hade ibland lite latinskt, lite Mexiko-influenser, i sina låtar.

– Ja, men nej. Jag tycker att ibland så känns det lite sökt. Så jag har undvikit det. Jag kommer nog inte närmre än att det finns lite Ry Cooder-influenser, men då mer texmex. Vi kommer nog aldrig "south of the border".

Jag tänker på det här med kvinnorna i ditt liv – de jag känner till är din nuvarande fru Alexandra och Py under Raj Montana-perioden. Men du hade ett liv däremellan?

– Med min dotters mamma då, ja. Det var under den perioden jag gick från artist till producent. Ungefär samtidigt som jag gjorde de två Sony-plattorna. Sen efter det blev jag producent på heltid.

Så här i efterhand så var du inte helt nöjd med dessa soloplat-

tor, eller...?

– Nej, det stämmer inte, jag tycker Kejsaren är naken är en av de bättre plattorna jag gjort, men det är lite för mycket låtar. Man blev lite förblindad av CD-formatet och att det fick plats med så mycket. Jag tycker inte en platta ska ha mer än tolv låtar.

Ännu mer så i Spotifytider då man måste hitta något som lyfter albumidén?

– Ja och man ska hitta en identitet. Det hade de ju på vinylformatet, för att placera en låt som etta på b-sidan, det var ju en jättebra placering. Men att ligga nummer fem i en rad blir en jättedålig placering.

Vem sitter på ditt gamla material?

– Universal, och så har Warner en platta.

Och det gamla från Malmöbolaget Amalthea då?

– Allt gammalt Amalthea ligger på Universal. Så från världens minsta skivbolag hamnade vi på världens största. Dessutom hamnade jag i en väldigt olycklig skarv därför att Amalthea la ner. Mina plattor kom aldrig ut på CD. Så jag missade hela den vägen när folk skulle byta ut sin vinyl. Men nu finns allt utom första plattan. Sen kommer vi ge ut, om gud och skivbolagen vill, en del outgivet material. Vi har lite singel B-sidor, vi har nån julsingel, vi har studioversionen av I minnen och extraspår från samlingsplattor. Så vi har åtta- nio låtar som inte finns ute nu.

Du som har varit med i 40 år, eller till och med mer: om du jämför branschen när du började med idag – vad är den stora skillnaden?

– Under en lycklig period på 70-talet och tidigt 80-tal, så var det mycket musiker som satt i skivbolagsledningarna vilket innebar att det var stora intäkter, men också stora utgifter. Det var inga ekonomer. Sen under 80-talet tog ekonomerna över. Så det vi ser nu är att det inte finns något djupare musikintresse i branschen. De kunde lika gärna sålt tandkräm.

Då får man ta hand om karriären själv...?

– Ja, det får man, sen finns det eldsjälar, absolut. Och väldigt duktiga skivbolagsmänniskor också. Men branschen i sig – alltså det är inte så att man brinner för musik. Om man tittar på gamla Sonet, som jag jobbade med som producent, de var stora musikentusiaster som startat skivbolag. Det drevs av en kärlek till musik som kanske inte är lika relevant idag.

Om vi för et ögonblick reser tillbaka i tiden – din första singel skrev du när du var 18, i Indien. Var det drömmen om ett äkta hippieliv som tog dig till den delen av världen?

– Som så mycket annat var det en tillfällighet. Man hade ett år efter gymnasiet, när man inte visste vad man skulle göra. Och vi som inte gjorde lumpen - vilket jag i efterhand är lite ledsen för, men det gjorde jag inte - vi tyckte att då gör vi nånting annat istället. Så skulle jag och en kompis åka till Indien men då var det två tjejer som skulle till Grekland så vi bestämde oss för att åka till

»Jag kommer nog inte närmre än att det finns lite Ry Cooder-influenser, men då mer texmex«

Aten tillsammans och sen fortsätta till Indien när flickorna reste tillbaka till Sverige. Men då blev min kompis ihop med en av tjejerna och så slutade det med att vi alla fyra åkte till Indien.

– Det var väl för att se världen – vi var inte på hippie-trailern på så vis.

Men du hade skrivit låtar innan dess, jag tänker på ditt första framträdande vilket var på Pildammsskolan under lärarstrejken runt, tror jag, 1970. Då satte du ihop ett band med bland andra Mikael Wiehe – var det inte lite kaxigt av en 16 åring? Han var äldre, hade han börjat etablera sig?

– Ja de höll då på att repa med vad som skulle bli Hoola Bandoola Band, så de var inte ute ännu. Så nej, det var bara en kontakt.

Som gitarrist eller...?

– Nej, han spelade flöjt. Så på min första konsert spelade Mikael Wiehe flöjt. Det gör han inte så ofta.

Det tog Skytte över sen?

– Och på Kabaréorkesterns turné var det jag som skötte ljudet och då spelade Skytte flöjt. Det var det enda problemet jag hade under turnén, jag visste inte om det tjöt i PA:t, eller om det var Skytte som hade flöjtsolo, he he he.

Det var ju proggtider, men du hade mer socialrealistiska texter – du var ju inte politisk på det sättet.

– Absolut inte partipolitisk.

Och du var ändå accepterad i den församlingen?

– Ja, men inte av alla. Det är klart att det fanns åsikter om man skulle sjunga om sänt som jag sjöng om. Men det var inte så många ska jag ärligt säga. Den diskussionen var lite... konstnärlig frihet tycker jag var en av huvudanledningarna till att vi låg på ett indiebolag.

För du var ändå med och startade det lokala skivbolaget Amalthea?

– Javisst. Att värna om den konstnärliga frihe-

FAKTA

NAMN: Dan Hylander

ÅLDER: 64

UPPVUXEN: Malmö

BOR: Stockholm, periodvis även i Riberalta, norra Bolivia, där han och hustrun Alexandra har gathus.

FAMILJ: Hustrun Alexandra och två barn.

SYSSLAR MED: Sångare, låtskrivare, producent.

AKTUELL: Med återföreningen av Raj Montana Band och sitt nya album "Indigo".

»...det är lika illa med "politruker" som med ekonomer – musiska skötas av musiker«

ten tyckte jag var jätte viktigt. Den fighten fick man ju ta på båda sidor.

För vissa var väl inte så välkomna i den kretsen – typ Lundell?

– Eller Marie Bergman och nästan hela Metronome-gänget.

Om man låg på ett kommersiellt bolag var det inte accepterat, oavsett vad texterna innehöll.

– Så var det faktiskt. Jag har alltid varit en stor förkämpe för Ola Magnells – en av mina absoluta favoriter. Men det var väl för luddigt, tyckte en del. Men det är lika illa med "politruker" som med ekonomer – musik ska skötas av musiker.

Redan när du debuterade var jag glad att det kom fram en svensk, ja till och med en lokal Malmöartist och låtskrivare i samma tradition som Jackson Browne, J.D. Souther, Lowell George, tidiga Eagles etc – en svensk artist med det arvet i bagaget som till och med sjöng på skånska. Det var ju helt fantastiskt.

– Ja det var mina rötter och det är mina rötter. Sen har jag ju mina 60-talsrötter, också, som Small Faces och Kinks, mycket brittisk modspop på den tiden.

Du satte ju också in en B3:a Hammond-orgel (typ Small Faces, Spencer David Group) tidigt i bandet...

– Oh, ja. Så fort vi fick råd, tog vi med B3:an.

Kan man säga att du var en av de första Americana-artisterna i Sverige?

– Ja.

Afzelius var lite där också under sin solokarriär. Och Hoola förstås innan dess...

– Man kan väl säga att Mikael var mer från

Dylan-generationen, medan jag var mer från Kalifornien-fåran, så att säga.

Och där är du väl än idag?

– Ja, ja, absolut.

Och idag har väl den här scenen förflyttats från Los Angeles till Nashville, inte bara country utan den dagens mer "organiska" och jordnära rockmusik?

– Absolut och jag älskar Jason Isbell, och syskonen Watkins är fantastiska, och tjejrion I'm With Her som jag nyligen såg i Stockholm - det var fan bland det bästa jag sett.

– Jag lyssnade väldigt mycket på country för tio-femton år sen, om man lyssnar på Totta-plattorna så är det tydligt, det är otroligt mycket country.

De var lite före sin tid...

– Ja, då hade jag börjat gräva i... ja förutom de självklara, Steve Earle och Guy Clark, så lyssnade jag även på en rad kvinnliga countryartister som Patty Loveless.

Hur lever du ditt liv idag?

– Vi bor på Kungsholmen. Sonen bor hemma - i Stockholm bor ju barn hemma tills de får lägenhet, det är inte så att man flyttar ut när man är 18.

Nej, men det gick i Malmö på din tid.

– Ja. I Stockholm också. Då stod ju de stora 12-rummarna lediga på Östermalm för ett par tusen i månaden - det var ingen som ville ha dem. För det var ju gröna vågen då och alla skulle köpa mexitegelvillor i Täby.

Men om du får till en megahit nu, så kan sonen få en lägen-

het?

– Eventuellt. Stockholm idag är ju... en liten lägenhet kostar över hundratusen kvadraten. Det är fullständigt bisarrt. Vi köpte ju vår för 13 000 kronor kvadraten en gång i tiden. Och den står i nittiofem nu. Samtidigt är det ju ett fiktivt värde, för säljer man måste man ju köpa nytt. Då har man inga pengar.

Hur ser din vardag ut när du inte turnerar?

– Nu har det varit stenhårt jobb med plattan. Jag har ju studio hemma så jag sitter mest och petar i det.

Jaha du kan göra sånt hemma? Det är ju bra.

– Ja, det är ju på gott och ont som allt annat. Risken med för mycket frihet är ju att man... det tar för lång tid ibland. Man kan sitta och pilla. Det är ingen taxameter som rullar. Och det är inte alltid bra. Man hamnar i Brian Wilson-fällan och håller på med saker tills...

Men du skriver också, är det din vardag?

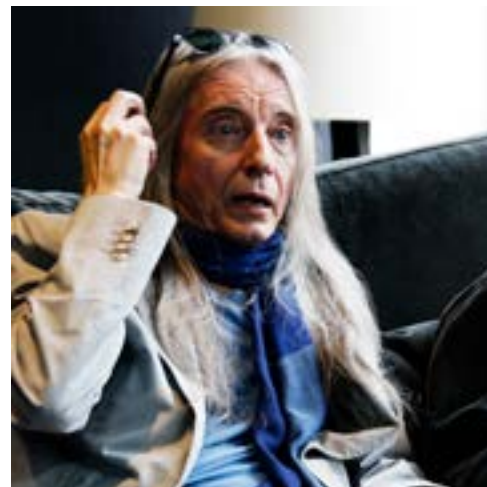
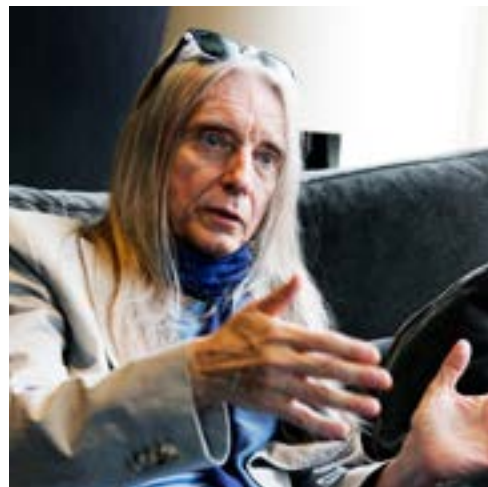
– Ja. Och jag vill ju rulla igång med nästa projekt direkt och det blir att förbereda den här nästa samlingsgrejen. För om vi ska turnera till våren, vilket jag verkligen hoppas att vi ska med Raj Montana, så måste jag jobba klart nu.

Du behöver inte ta hand om huset i Bolivia?

– Det får Alexandra ta hand om. Jag kanske kan åka ner nästa höst - vi får se. Idén är att vi ska jobba vår/sommar 2019 - antingen eller, eller både och.

Något jag tagit upp i många krönikor är Dan Hylander och Malmöfestivalen, vad har ni för "förhållande"...?

– De har aldrig frågat.

Va?

– Nej. Festivalen började 1985, tror jag och jag har inte varit med en enda gång, aldrig blivit tillfrågad. Det är så bisarrt att jag... Jag tycker att Malmöfestivalen borde ta hand om de artister som kommer från Malmö. Och presentera dem. De ska inte vara någon slags utfyllnad eller akustiska versioner.

Du är en av våra lokalt största låtskrivare med en lång historia och så anlitat man istället ett okänt band från USA som kostar pengar att få över hit? Nu blev det i alla fall Wilmer X, till slut.

– Vårt bokningsföretag, United Stage försökte, få in oss på Malmöfestivalen i år men det blev inget.

Vad händer efter turnén och plattan?

– Ja, jag skriver ju. Så fort en platta är klar så börjar jag jobba på nästa.

Skriver du även åt andra?

– Ja, det gör jag.

Nån drömartist som du skulle vilja skriva åt?

– Nej, inte på rak arm. Men jag skulle vilja göra något som folk inte förväntar sig. Jag vet att det finns artister som har lite mer djup än vad folk tror. Det skulle vara roligt att plocka fram det och samtidigt göra det säljbart.

Du kanske kan skriva åt Carola, hon ville dra lite mot country-hållet?

– Det kan jag absolut göra. Det finns ju en icke utgiven duett mellan Totta och Carola. Men där tror jag att det var hennes management eller skivbolag som stoppade det. De hörde inte ens låten, det var väl inte lämpligt, eller nåt... jag vet inte. Det var jättesynd, för den var bra.

Sonen, ska han göra karriär inom musik?

– Nej, det tror jag inte. Han vill bli läkare. Och

min dotter jobbar med ljud. Hon är väl närmre...

Hon kanske ska vara med på medlyssningen hemma hos dig? Och styra upp?

– Hon gick ju i skola på gamla Soundtrade Studios, där fick hon en liten chock för där hänger ju en stor bild på mig när man kommer in. Ja, det är ju andra artister med som jobbat där. Hon hade inte riktigt begripit att jag var stor en gång i tiden.

Du har alltid haft samma långa hår och behållit en form av tidig "boho-hippie"-image - men jag minns också att du vid ett tillfälle klippte dig kort...

– Ja, det var när jag kom hem från Indien. Då hade alla långt hår och då tänkte jag att nån gång kan man ju klippa sig.

Tidig punk - eller pre-punk?

– Pre-punk ja, måste varit -75.

Nu är det lite av din identitet, jag menar som Willie Nelson, han får inte klippa håret.

– Ja nu behåller jag det. **G**

KARRIÄR

1970 sätter Dan ihop sitt första band på Pildammsskolan i Malmö samband med Lärarstrejken, i bandet ingår även Mikael Wiehe.

1973 Åker till Indien för att söka inspiration och skriver där sin första singel, Dalit Panther.

1978 släpper sitt debutalbum med Raj Montana Band.

1981, September det album som kom att betyda det kommersiella genombrottet med Raj Montana Band som då även innehöll Dans dåvarande flickvän Py Bäckman.

1982 Dan, Py och Raj Montana Band får sin första guldskiva med Bella Notte.

1985 medverkar Dan på ANC-galan mot apartheid, tillsammans med den dåvarande svenska rockeliten och ett tillfälligt återförenat Raj Montana Band

1986 startar han sitt nya band Kosmonaut och släpper albumet Kung av Fosterland som blev en guldskiva.

1988 Cafe Sorgenfri, ett artistiskt ny-tänkande som resulterade i lysande recensioner

1990 Lycklig Måne en återgång till ett mera klassiskt rockformat.

1994 släpptes den betydligt mera avskalade Dan Hylander, en återgång till hans traditionella melodier.

2007 lämnade Hylander Sverige och flyttade till Riberalta i nordöstra Bolivia

2016 återvände Dan med sin familj till Stockholm.

HÖSTEN 2018, comeback med Raj Montana Band (utan Py) och nytt album, Indigo.

